

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/496/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314210367
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5314210367.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľov: 1/ Qvirinius s. r. o., so sídlom Sládkovičova 9, Žilina, IČO: 36 512 010, 2/ B. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX, proti odporcovi: AKCENTA, spožitelní a úverní družstvo, so sídlom Gočárova třída 312/52, Pražské Předměstí, Hradec Králové, Česká republika, IČO: 64 946 851, podnikajúca na území SR prostredníctvom organizačnej zložky AKCENTA, spožitelní a úverní družstvo, pobočka Slovensko, so sídlom Metodova 7, Bratislava, IČO: 36 866 750, právne zastúpenému spoločnosťou BARKOCI law firm, s. r. o., so sídlom Námestie slobody 28, Bratislava, IČO: 47 247 916, o návrhu o určenie neplatnosti zmluvy o úvere s príslušenstvom o vydanie predbežného opatrenia v zmysle § 75 O. s. p., na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 5C/261/2014-89 zo dňa 19.12.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým odporcovi nariadil zdržať sa výkonu záložného práva a akýmkoľvek spôsobom zasahovať do vlastníckych a užívateľských práv navrhovateľa 1/ k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Čadca, katastrálny odbor, okres Čadca, obec Čadca, katastrálne územie H. na liste vlastníctva č. XXXXX tak, ako boli špecifikované vo výrokovej časti uznesenia. Okresný súd sa v zmysle ust. § 76 ods. 4 O. s. p. stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania, nakoľko pokiaľ v konaní o veci samej bude určená neplatnosť zmluvy o úvere z 20.03.2013, resp. zmluvy o zriadení záložného práva z toho istého dňa, účinky neplatnosti nastanú spätne k okamihu uzatvorenia zmluvy, a pokiaľ by došlo k výkonu záložného práva, resp. k inému nakladaniu s predmetným zálohom odporcom, mohlo by dôjsť k výraznému zásahu do vlastníckeho práva navrhovateľa 1/.

Proti uzneseniu okresného súdu doručil v zákonnej lehote odvolanie odporca. Poukazoval na to, že v zmysle § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZB“) banky a pobočky zahraničných bánk sú povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ takýto návrh neprijme, prípadné spory z obchodu s takýmto klientom sa riešia postupom podľa osobitných predpisov. Z obsahu úverovej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi jednoznačne vyplýva, že navrhovateľom v rade 1/, 2/ bol v súlade s platnou právnou úpravou pri uzatváraní zmluvy predložený návrh rozhodcovskej zmluvy, mali možnosť takýto návrh buď prijať alebo odmietnuť. Z obsahu zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že navrhovatelia 1/, 2/ návrh rozhodcovskej zmluvy prijali, a teda slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne prejavili vôľu byť touto rozhodcovskou zmluvou viazaní. Argument navrhovateľov 1/, 2/, že rozhodcovská zmluva je dojednaná v rozpore so zákonom a je neprijateľnou podmienkou v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm.

r) zákona č. 40/1964 Zb., je absurdný a postrádajúci racio. Keďže medzi odporcom a navrhovateľmi bola uzatvorená rozhodcovská zmluva na prejednanie a rozhodnutie sporov týkajúcich sa o. i. platnosti zmluvy o úvere, je príslušným Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie. Odporca tým namietal nedostatok právomoci prvostupňového súdu na prejednanie a rozhodnutie tejto veci, nakoľko existencia rozhodcovskej zmluvy je neodstrániteľnou vadou konania a objektívne bráni tomu, aby mohla byť vec prejednaná a rozhodnutá pred všeobecným súdom. Odhliadnuc od nedostatku právomoci prvostupňového súdu vo veci konať a rozhodnúť, poukazoval i na nedostatok miestnej príslušnosti všeobecného súdu. Odporca je právnickou osobou zriadenou podľa českého práva so sídlom v Českej republike. Na Slovensku mal umiestnený orgán poverený obstarávaním jeho hospodárskych vecí (t. j. organizačná zložka zahraničnej právnickej osoby), nejde o organizačnú zložku právnickej osoby v zmysle ust. § 87 písm. c) O. s. p., nakoľko by sa mala na mysli organizačná zložka slovenskej právnickej osoby, v dôsledku čoho je aplikácia predmetného ustanovenia O. s. p. vylúčená. Z uvedených dôvodov by bol na prejednanie a rozhodnutie veci príslušným Okresný súd Bratislava II (za predpokladu neexistencie rozhodcovskej zmluvy). Poukazoval ďalej, že mu nie je zrejmé, čoho sa navrhovatelia v konaní vo veci samej mienia domáhať, nie je dostatočne zdôvodnená naliehavosť požadovaného zásahu zo strany prvostupňového súdu, nakoľko absentuje opis a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziaceho navrhovateľom 1/, 2/, či opis rozhodujúcich skutočností, z ktorých by bolo možné potrebu nariadiť predbežné opatrenie, a teda poskytnúť navrhovateľom takouto formou právnu ochranu, vyvodíť. Predmetné nehnuteľnosti sú vo vlastníctve právnickej osoby vykonávajúcej podnikateľskú činnosť, a teda je potrebné vziať do úvahy, že v dôsledku slobodného, vážneho, určitého a zrozumiteľného prejavu vôle navrhovateľa v rade 1/ sú zároveň zálohom zabezpečujúcim pohľadávku odporcu, a preto navrhovateľ v rade 1/ musí strpieť úkony nevyhnutné k oceneniu nehnuteľnosti, prehliadke nehnuteľnosti odporcu ako záložným veriteľom, najmä vtedy, ak si voči nemu neplní riadne a včas svoje záväzky. Odporca poskytol navrhovateľom v rade 1/, 2/ peňažné prostriedky vo výške, za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere, ktorá bola zabezpečená zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam na základe záložnej zmluvy. Peňažné prostriedky neboli odporcovi zo strany navrhovateľov v súlade s ustanoveniami zmluvy o úvere riadne a včas splácané. Je teda zrejmé, že navrhovatelia prijali peňažné prostriedky od odporcu, tieto nesplácali a v momente, keď odporca pristúpil v súlade s dohodnutými podmienkami k výkonu záložného práva, tieto úkony odporcu začali namietat'. Pokiaľ by sa aj prijala hypotéza, že navrhovatelia v rade 1/, 2/ prijali peňažné prostriedky od odporcu na základe neplatného právneho úkonu, sú navrhovatelia v rade 1/, 2/ povinní takéto plnenie vydať, v opačnom prípade sa na úkor odporcu bezdôvodne obohacujú. V súvislosti s namietaným spôsobom výkonu záložného práva uviedol, že je realizovaný na základe a za podmienok dohodnutých v záložnej zmluve, teda nie svojvoľne ani protiprávne. Argumenty navrhovateľov sú primárne založené na hypotéze, že úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, čo je s ohľadom na tento zmluvný typ absurdné, čo by malo byť okresnému súdu zrejmé z úradnej činnosti. Na vzťah medzi účastníkmi nemožno aplikovať zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene niektorých zákonov. Je zrejmé, že ide o absolútny obchod, to znamená právny vzťah založený zmluvou o úvere a regulovaný Obchodným zákonníkom bez ohľadu na charakter subjektov. Ďalej poukazoval na neurčitosť návrhu, jeho nezrozumiteľnosť v časti o protiprávnom konaní odporcu pri výkone záložného práva, o nedostatku vôle navrhovateľov pri uzatváraní zmlúv. Ak prvostupňový súd vydal uznesenie, hoci odporca je záložným veriteľom navrhovateľov 1/, 2/ zapísaným prvým v poradí na príslušnom liste vlastníctva, svedčí mu legitímne právo priority pri uspokojovaní jeho nárokov, neboli splnené zákonné podmienky na vydanie tohto uznesenia. Súd vážne procesne pochybil, nakoľko vniesol značnú nerovnováhu do práv a povinností účastníkov konania. Žiadal preto uznesenie okresného súdu zrušiť, konanie vo veci zastaviť, eventuálne uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne a uhradiť mu trovy právneho zastúpenia.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. uznesenie okresného súdu zmenil tak, že návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Po preskúmaní veci odvolací súd musel prisvedčiť odporcovi v tom, že okresný súd i napriek dojednej rozhodcovskej doložke, sa v napadnutom uznesení o nariadení predbežného opatrenia nezmenil, z čoho vyvodil právomoc okresného súdu vo veci konať v zmysle ust. § 106 ods. 1 O. s. p. a existenciu rozhodcovskej zmluvy ponechal bez povšimnutia.

Taktiež okresný súd bude musieť v ďalšom konaní prihliadnuť na námietku miestnej nepríslušnosti okresného súdu vznesenú odporcom v podanom odvolaní s poukazom na ust. § 105 ods. 1 O. s. p. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že pokiaľ i podľa § 74 ods. 2 prvá a štvrtá veta O. s. p. príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci, je potrebné uviesť, že námietka miestnej nepríslušnosti okresného súdu bola vznesená odporcom v odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia, pričom okresný súd bez ďalšieho nebol povinný skúmať miestnu príslušnosť i podľa § 84 až § 87 O. s. p. (§ 105 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) a f) O. s. p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
f) niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 21 ods. 2, ods. 5 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa takýto rozsudok týka (§ 23). Ak vydražiteľ zmaril dražbu alebo ak súd určil dražbu za neplatnú, účinky príklepu zanikajú ku dňu príklepu.

Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, navrhovateľ dražby zodpovedá za správnosť vyhlásenia o tom, že predmet dražby je možné dražiť (§ 7 ods. 2). Záložný veriteľ zodpovedá za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva. Zodpovednosti za škodu, ktorá vznikne porušením povinnosti podľa tohto odseku, sa nemožno zbaviť.

Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva účastníkov, čo znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v predbežnom opatrení nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pri vydaní predbežného opatrenia sa predpokladá, aby sa osvedčila danosť, existencia určitého práva, resp. že je toto právo porušené alebo ohrozené a aby neboli pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Účastníci nemusia byť vypočutí.

Podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až v rozhodnutí vo veci samej, je však nevyhnutné, aby boli osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečie bezprostrednej ujmy. Okrem existencie nároku musí navrhovateľ osvedčiť i to, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne.

Z listinných dôkazov predloženým navrhovateľmi jednoznačne vyplýva, že medzi účastníkmi bola uzatvorená dňa 20.03.2013 pod č. 059/2013 zmluva o úvere a následne zmluva o zriadení záložného práva, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam, t. j. zálohu vo vlastníctve navrhovateľa v rade 1/. Na podklade zmluvy o úvere poskytol odporca navrhovateľom úver vo výške 235.000,- eur s 12 % úrokom ročne. Či a v akej výške navrhovateľa ako dlžníci vo vzťahu k odporcovi ako veriteľovi si plnili povinnosti vyplývajúce im zo zmluvy o úvere, súd z obsahu spisu nezistil, iba z postupu odporcu, ktorý pristúpil v súlade s dohodnutými podmienkami k výkonu záložného práva, je možné ustáliť, že peňažné prostriedky odporcovi zo strany navrhovateľov v rade 1/, 2/ v súlade s ustanoveniami zmluvy o úvere riadne a včas splácané neboli.

Ani navrhovatelia, pokiaľ sa podanej žalobe domáhali určenia neplatnosti zmluvy o úvere a zároveň i zmluvy o zriadení záložného práva v zmysle nimi uvedených dôvodov, z ktorých odvodzujú neplatnosť úverovej a následne i záložnej zmluvy, neuviedli, v akej výške poskytujú odporcovi peňažné prostriedky na úhradu dlhu.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ by i v ďalšom konaní bola vyhlásená zmluva o úvere, resp. záložná zmluva za neplatnú, vzniká povinnosť navrhovateľov odporcovi ako veriteľovi vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré na základe takto neplatnej zmluvy získali (§ 457 OZ).

Z ust. § 33 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách záložný veriteľ zodpovedá za pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, pričom zodpovednosti za škodu, ktorá vznikne porušením uvedenej povinnosti, sa nemožno zbaviť.

V nadväznosti na uvedené preto tvrdenie navrhovateľa o neplatnosti úverovej zmluvy a následne aj zmluvy o zriadení záložného práva nemožno považovať za relevantný dôvod pre nariadenie predbežného opatrenia. Jeho zmyslom je okrem iného zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu postavenia účastníka konania, resp. zabrániť tomu, aby bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne. Pri úvahe o nariadení predbežného opatrenia treba tiež zobrať do úvahy aj to, že súd je v tomto konaní povinný poskytnúť ochranu nielen navrhovateľovi, ale aj odporcovi, ktorý môže byť obmedzený iba do takej miery, aby predbežné opatrenie nemalo za následok jeho reálne znemožnenie ochrany oprávnených záujmov. Aj vtedy, ak sú inak splnené formálne predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia, musí súd zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov alebo tretích osôb.

V nadväznosti na uvedené sa preto odvolací súd nestotožnil s potrebou riešiť momentálny stav vydaním predbežného opatrenia, nakoľko nevidel aktuálnu akútnu potrebu dočasnej úpravy vzťahov účastníkov. Navyiac navrhovatelia nepredložili súdu také relevantné dôkazy, na základe ktorých by osvedčili potrebu upraviť vzťahy vo forme predbežného opatrenia.

V nadväznosti na uvedené preto odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.